

Kornjaš smreke ozbiljna je prijetnja borovim šumama.

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 17.07.2017 Брой: 7/2017



Sve veći broj borovih šuma u Bugarskoj pogađa borov potkornjak, koji uzrokuje brzo i veliko propadanje četinjača. Stručnjaci Ministarstva poljoprivrede, prehrane i šumarstva te Izvršne šumarske agencije raspravljali su o hitnim mjerama za ograničavanje napada ovog opasnog štetnika. Jedan od glavnih razloga masovne pojave borovog potkornjaka su klimatske promjene, koje dovode do suše i čine stabla podložnima raznim patogenima i štetnicima.

Krajem prošlog tjedna održan je sastanak na inicijativu zamjenika ministra poljoprivrede, prehrane i šumarstva Atanasa Dobрева i rukovodstva Izvršne šumarske agencije. Stručnjaci iz šumarske znanosti detaljno su raspravljali o šteti koju uzrokuje borov potkornjak i o hitnim mjerama koje je potrebno odmah poduzeti.

Mjere uključuju ubrzavanje procesa dodjele izvođenja sanitarnih i obveznih sječa, kao i uključivanje svih dionika u proces suzbijanja štetnika. Iznimno je važno da svi vlasnici šuma, uključujući i privatne, sudjeluju u borbi protiv ovog šumskog štetnika. U tu svrhu održat će se informativni seminari s predstavnicima lokalnih vlasti, koji će pomoći u procesu identificiranja i obavještanja privatnih šumovlasnika o ograničavanju invazije borovog potkornjaka.

Problem prvenstveno pogađa umjetno podignute šume četinjača, a uzrokovan je prvenstveno njihovim pošumljavanjem na nižim nadmorskim visinama od njihovog prirodnog areala. Znanost preporuča samo provedbu sanitarnih i obveznih sječa kao rješenje, te uklanjanje zaraženog i oštećenog osušenog drveta.

Oštećena i osušena stabla također su potencijalna prijetnja za izbijanje požara, osobito tijekom ljetnih mjeseci. Postupna sječa pogođenih šumskih površina mora se provoditi pažljivo, bez drastičnih promjena okoliša i bez ostavljanja golih površina.

Za stavljanje problema pod kontrolu potrebni su zajednički naponi svih dionika, kao i razumijevanje javnosti.

Borov potkornjak (*Ips acuminatus* Gyll.)

Rasprostranjen je diljem Europe, Azije, Sjeverne Amerike, kao i u našoj zemlji. Napada prvenstveno bijeli bor – gornje dijelove krošnje, deblje grane i stablo. Majčinski i ličinski hodnici prekidaju provodna tkiva i stablo u vrlo kratkom roku ugiba. Iglice najprije vene, a kasnije poprimaju karakterističnu crvenu boju, zbog čega se pogođene šume nazivaju crvenim šumama. Oštećeno drvo je obezvrijeđeno, gubici su ogromni, a funkcije šumskih ekosustava su narušene.

U povoljnim uvjetima, borov potkornjak daje dvije generacije godišnje: travanj – svibanj i srpanj – kolovoz. Odrasla jedinka prezimljava i u proljeće stvara okrugle izlazne rupe i napada susjedna stabla. Ličinke se brzo razvijaju unutar 20 – 25 dana, a u kolovozu druga generacija napada susjedna stabla.

Klimatske promjene glavni su čimbenik razvoja druge generacije u sjevernoj Bugarskoj.